

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 6

от заседание, състояло се на 02.02.2004 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, проф. Марко Семов, Райна Николова, Райчо Райков, Стефан Димитров, Тома Иванов.

ОТСЪСТВАЛИ: няма.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Избор на Председател на СЕМ.
2. Писмо от Европейски институт относно проект по “ФАР” “Техническа помощ за подобряване професионалните стандарти в журналистиката.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков, Председател на СЕМ, протоколист - Михаела Йоргова.

ПО ТОЧКА ”ПЪРВА”:

Райчо Райков, председателстващ заседанието, изложи накратко процедурата по избор на Председател на СЕМ.

Преди пристъпването към основната точка от дневния ред, Лилия Райчева предложи в дневния ред на заседанието да бъде обсъдена таблицата – План на действие за периода 01.01. – 20.12.2004 г. във връзка с Глава 20 “Култура и аудиовизулна политика”, тъй като изтича крайният срок за приемане на забележки по нея, а на 05.02.2004 г. ще се състои консултативен съвет между различни ведомства, вкл. и МК, на който ще се обсъждат таблиците за план за действие.

Предложението на Райчо Райков, което Съветът одобри, е до 04.02., т.г. всички членове на СЕМ да предадат на Лилия Райчева, ако имат забележки по План за действие. По-нататък Лилия Райчева предаде устно заданията и въпрос относно включването на фонд “Радио и телевизия”, който трябва да започне да функционира от тази година, в Плана за действие, със съответните срокове.

Райчо Райков обяви началото на Процедурата за избор на Председател на СЕМ.

След излагане на процедурата от Веселина Петрова, началник на отдел “Правен”, **Райчо Райков** направи изказване. Всеки път, когато се избира Председател, това е изборът на Председател, който трябва да работи в определени условия, в определена ситуация, с определени хора. До настоящия момент той се е старал да работи като избран от Съвета за Председател, да извършва съвестно и качествено своята работа, съобразно изискванията и задачите, възникващи пред СЕМ, като повечето от тях не са били планирани. Това е работа, която всеки един от членовете на СЕМ би следвало да може да извършва от гледна точка и на опита, на уменията,

на комуникативността си, на професионалната си подготовка, а и от гледна точка на своето образование. Райчо Райков прикани СЕМ да се отнесе сериозно към предстоящия избор, още повече че предстои една изключително тежка година. СЕМ е започнал дейността си с всички проблеми, затрупали Съвета като лавина, набелязани са в процеса на работа и много задачи, останали са недовършени немалко задачи. СЕМ не е успял да се пребори с бюрокрацията в МС да бъде утвърдена тарифата. От тази гледна точка, предложението на Райчо Райков е СЕМ така да подходи, че да бъде избран “един консенсусен човек с по-широк консенсус”, т.е. с повече гласове. Независимо кой точно ще бъде избран за Председател, Райчо Райков, ползвайки правото си и на член на Съвета, още на следващото заседание ще направи предложение за един “по-различен” модел на работа на СЕМ, по свое виждане. Счита, че етапът на незрелостта много отдавна е отминал за СЕМ, за съжаление още първите решения, които Съветът е трябвало да взема, са били много тежки и отговорни; много спорни от гледна точка на обществена оценка. Предстоят не по-малко и още по-неприятни решения от тази гледна точка. Не иска да “лъже и да казва, че ресурсът на доверие към СЕМ е безкраен”, точно обратното – той е доста накърнен, изчерпан.

След това изказване Райчо Райков припомни процедурата по избора. На предишното заседание СЕМ е взел решение, че заседанието ще бъде закрито. Преди да преминат към номинации, членовете на СЕМ пристъпиха към изказвания.

Тома Иванов е на мнение, че всеки един от членовете на Съвета може да бъде Председател. Не случайно законодателят е възприел ротационния принцип на председателство на СЕМ, т.е. изхождайки от факта, че всички членове, попаднали в Съвета (независимо дали са посочени от Президента или избрани от Парламента) притежават необходимите качества, за да могат да ръководят този орган в продължение на една година. Все пак, Председателят има голямо значение за СЕМ. На първо място – за работата на Съвета (вътре в СЕМ). Той подготвя работата на Съвета, организира заседанията, ръководи административния апарат, явява се работодател на административния апарат и т.н. За това се изискват управленски умения. От друга страна, а то е и по-важно за г-н Иванов, Председателят на Съвета е “лицето на СЕМ пред обществото, независимо че той не е пръв между равни, а равен между равни”. Важно е за обществото кой ще бъде Председател на СЕМ. Според Тома Иванов това трябва да бъде човек, който да отговаря поне на няколко условия:

- да бъде достатъчно изявена публична личност с неоспорим авторитет в обществото;
- да може да представя и да отстоява позициите на СЕМ – неговите решения при срещи с медии, журналисти и т.н.;
- не на последно място, би било добре човекът, когото СЕМ ще избере за Председател, да не носи негативите на някои от спорните решения на СЕМ, напр. решението за отнемане регистрацията на ТВ “Ден”. В този смисъл **номинацията на Тома Иванов**, съгласно представите му, както ги е изложил, лицето, което напълно отговаря, е **проф. Марко Семов** за Председател на Съвета. Отваряйки скоба, Тома Иванов отбеляза, че ако проф. Семов, или лицето което бъде избрано за Председател, се чувства не достатъчно подготвен или силен в областта на администрацията и на комуникациите, има и други

помощни органи към Председателя – Изпълнителен секретар, ръководител, които биха могли да подпомогнат неговата работа.

Лилия Райчева също има предложение, което е депозирано в писмен вид. (Предложението на Лилия Райчева с вх. № 18-00-12 от 02.02.2004 г. е приложено към Протокол № 6). Преди това обаче, изказвайки своята благодарност към досегашния Председател и Изпълнителен секретар за усилията им през изтеклата година и допълнителните два месеца работа, тя очерта своите очаквания от бъдещия лидер на СЕМ, като се спря и на проблемите в работата на Съвета. Лилия Райчева отбеляза, че който и от членовете на СЕМ да бъде следващият Председател, част от неговата програма е предварително начертана, на него ще му предстоят усилия да съдейства за реализирането на тази програма. За Лилия Райчева е от изключително значение какъв ще бъде следващият Председател. Нейните виждания са, че той трябва да бъде “широко скроен човек, да внесе различен стил на работа в Съвета в новата обстановка (трети национален оператор, разпространяващ в национален мащаб, временно уредено положение на операторите по § 14 и § 16, въвеждане на повсеместен мониторинг) да има ясна визия за работата през следващите месеци, да притежава комуникативни умения”, които да обединяват Съвета, а не да го разделят, да подпомага изпълнението на проекта по “ФАР”, чрез енергични действия в областта на оптимизиране на административната структура на Съвета, на повишаване квалификацията на всеки един от Съвета, независимо от ранга му, на създаване на организация на работа, в която да се включат равнопоставено и мотивирано всички – и членовете на СЕМ и служителите от администрацията. **За Лилия Райчева “най-подходящ за случая е проф. Марко Семов**, който притежава разностранна ерудиция и авторитет в обществото, административен опит в радиото и телевизията, гражданско отношение към проблемите в радио- и телевизионната среда”. Фактът, че е нов член на Съвета, според Лилия Райчева, е по-скоро позитив, отколкото негатив, тъй като на него ще му бъде по-леко бързо да предлага решения, които да изведат Съвета от неговата рутина и ще помогнат да се оптимизира работата на СЕМ.

Маргарита Пешева като Председател през първата година от работата и дейността на СЕМ, най добре знае колко е тежка работата на Председателя на СЕМ, затова изказа благодарност на Председателя и на ръководството на Съвета. Същевременно с това, в работата на Съвета е имало някои дефицити. Дефицитите са свързани преди всичко с известно отсъствие на диалогичност – външна и вътрешна. Маргарита Пешева има предвид липсата на достатъчна колегиалност, разделянето на Съвета на групи, което по нейна гледна точка е недопустимо; недостатъчна прозрачност за някои от действията и решенията на Съвета. Това също е влошен климат и влошена колегиалност; недостатъчно добра работа с неправителствения сектор – СЕМ се нуждае през този нов етап, в който ще се развива, от по-голяма обществена подкрепа, от по-активни връзки с неправителствените организации, от повече срещи и дискусии. В момента Съветът има доста лош публичен образ и действията на Съвета, за съжаление, не срещат обществена подкрепа. В този смисъл, неслучайно медийният закон – духът на медийния закон, е да има ротация и Председателят на СЕМ да се избира всяка една година. Маргарита Пешева информира новите членове на СЕМ, че, когато е изтекъл нейния мандат, тя изрично е заявила, че няма да се кандидатира отново, тъй като по този начин ще наруши духа на медийния закон. За нея е без съмнение, че Съветът се нуждае от ново лице, от нова политика, от ново ръководство, от повече стабилност и от по-голям авторитет в обществото. Тази политика, по преценка на Маргарита Пешева, е свързана с едно от най-важните решения през 2004 г. – изборът на Генерален директор на БНР. Този избор ще изисква от бъдещия Председател много детайлно и внимателно познаване на процесите в БНР, на принципите на радиокомуникацията, на радиогилдията. От тази гледна точка, като изказва голямото си възхищение и уважение към проф. Марко Семов, в чиято кандидатура е безспорно убедена, Маргарита Пешева **предложи СЕМ да избере г-жа Мария Стефанова за Председател**. Счита, че това е една добра кандидатура, а и женското присъствие на най-високия пост в СЕМ ще внесе по-голяма мекота, ще се приеме и по-добре от обществото и от медиите. Маргарита Пешева не е консултирала това свое предложение с никого и счита, че всеки един от Съвета е достатъчно зрял. Дълго е мислила кого да предложи и за нея това е принципно предложение. Счита, че една от най-важните задачи през 2004 г. е човекът, който ще стане Председател на СЕМ, да бъде приет от гилдията, да може да влиза с нея в постоянен диалог, защото конкурсът за генерален директор на БНР ще бъде едно от големите професионални предизвикателства и изпитание за СЕМ. Маргарита Пешева отново поднесе големите си уважения към проф. Марко Семов, но счита, че той е “много нов човек в Съвета и никак няма да му е лесно веднага да стане Председател, иначе няма нищо против неговата кандидатура”.

Юлиана Тончева без да подлага на съмнение казаното от колегите, отбеляза, че няма да се впуска в задълбочени анализи. Тя не влага съмнение в качествата на новите колеги нито в техния авторитет, но за съжаление, разсъждавайки, смята, че е твърде рано в първата седмица от съвместната работа, да им бъде стоварена огромната отговорност. За Юлиана Тончева, предвид опита и практиката, която

СЕМ вече е натрупал, **човекът с най-много административен опит и с достатъчно информация и познаване на сектора, за който Съветът работи, както по отношение на радиото, така и по отношение на телевизията, човекът, който е в състояние да води тежки разговори и диалози без да излиза от равновесието на духа измежду Съвета, за нея е Тома Иванов**. Като човек, който досега е изпълнявал функциите на Изпълнителен секретар, от тази гледна точка той познава работата, администрацията, финансите и спецификата на проблемите. Разчитайки на неговата изключителна способност да запазва стабилно състояние на духа, да внася едно настроение на сигурност и задълбоченост при обсъжданите проблеми, Юлиана Тончева предлага СЕМ да помисли върху предложението ѝ.

Райна Николова отбеляза, че тя и проф. Марко Семов са наблюдавали отстрани и са имали поглед върху работата на СЕМ не като членове, а като безпристрастни хора как са настроени и гилдията и операторите относно работата на СЕМ. По време на процедурата по избора ѝ за член на СЕМ – от квотата на Парламента, максимално се е постарала да не прави изявления, които да дават оценка на досегашната работа на СЕМ, от които да страда авторитета на органа. Впечатлението обаче, което съществува по отношение на СЕМ, не е особено позитивно – представата донякъде е за хора, които малко работят и поставят нещата в плоскостта на личностна война. Райна Николова не може да си обясни на какво се дължи това. Може де е в резултат на това, че медиите винаги преувеличават и по-малко хвалят работата на даден орган или поради факта, че повечето от тях познават лично повечето от членовете на СЕМ и имат лични отношения, в резултат на което ги изразяват по определен начин. Тя е наблюдавала и си е изграждала лично мнение за това как стои СЕМ в едно “бурно море”, около което винаги има някаква интрига и някакъв проблем, дори той и да не съществува. Известно ѝ е, че принципът, въведен през 2001 г. във философията на Закона, е въвеждането на ротация, което намира за уместно и даващо възможност на голяма част от членовете на Съвета да участват в управлението на този орган. Лично за себе си, Райна Николова смята, че “каквито и бури да са съществували” (не е имала още възможност да навлезе по-сериозно в работата), но ѝ е правило впечатление, че сега действащият Председател на СЕМ се е опитвал и в голяма степен е туширал противоречията между самите членове на Съвета. Затова, въпреки че в духа на закона е предвидено всяка година да се променя Председателят, **тя отправя номинация за досегашния Председател Райчо Райков**. Не иска да бъде възприемана като лобистка нейната идея, но той, освен че има юридическо образование и че познава СЕМ, е човек, който отстоява и успява по някакъв начин да обедини членовете на СЕМ.

Мария Стефанова благодари на доц Пешева за това, че е издигнала нейната кандидатура за Председател. Това, че са направени доста предложения (тя също ще направи своето), е хубаво и говори за това, че СЕМ смята, че наистина Председателят трябва да е един от членовете и всеки, трябва най-малко да се опита да се “сбори”, по някакъв начин да оформя публичната представа за Съвета и по някакъв начин да бъде умиротворител между всичките интереси в институцията. Съгласна е в голяма степен с казаното от Лилия Райчева за това, че на СЕМ предстои тежка година. Приема всички направени до момента предложения и прави още едно предложение за **Юлиана Тончева**, тъй като смята, че на

Председателя на Съвета през следващите месеци предстои голяма битка – по проекта по “ФАР”, с укрепването на работата на Съвета, а и смята, че трябва да се засили международната дейност – връзките на СЕМ с EPRA, с другите регулационни органи. Мария Стефанова намира за изключително важно изтъкнатото от Маргарита Пешева за конкурса за избор на Генерален директор на БНР. Много би ѝ се искало Съветът заедно със своя Председател да успее да тушира проблемите в радиото, ако има такива.

Стефан Димитров отбеляза, че оперативността е нещото, което липсва в този орган. Тя е важна, тъй като поради липсата на оперативност, се затлачват много проблеми. Човекът, който притежава оперативност в своята работа, и когото предлага за Председател, е **Тома Иванов**.

Марко Семов отчита като приятен фактът, че има толкова много предложения за Председател. От друга страна обаче, това води до известен разноръчност в тази структура. Не знае колко време ще остане в Съвета, но докато е член, ще има неща, с които няма да се съгласи – това той е казал и на Президента. Идвайки “отвън”, проф. Семов сподели, че има две гледни точки, срещайки се с хора от различни етажи на обществения живот. Едната е, че СЕМ има много голяма и значима тежест в регулацията на медиите, “априори”, СЕМ тежи като институция. Другата гледна точка е крайно негативната оценка за проблемите, които се решават в СЕМ. В този смисъл, независимо дали ще бъде избран за Председател, той ще работи за каузата на една друга медийна среда – срещу ниската култура на езика и дърпането на обществото надолу към ниските етажи на културното развитие. Това е много сериозен въпрос, върху който ще помоли СЕМ да обърне много сериозно внимание. Това, според проф. Семов, е поне от половината на мисията на СЕМ. Другата половина е свързана с правните въпроси, с административните проблеми, организационните и т.н., за което мисли, че има достатъчно подготвени хора с опит. По-нататък проф. Семов изложи своя опит в медиите – в електронните и в печатните. В Съвета обаче, нещата са специфични и са големи изискванията към този орган; вижда се колко оправдани и неоправдани са претенциите на обществото, отбеляза той. Съществува един момент от изключителна важност – тревожен факт е, ако липсва колегиалност в Съвета, защото, като цяло, СЕМ трябва да мисли като национално отговорна институция, а не изпълняващ определени задачи на определени хора. Следователно, Председателят на СЕМ трябва да бъде личност, която трябва да умее да слуша, да умее да се съобразява, да умее и да се покорява, когато общественият интерес налага това. Мнението на проф. Семов е, че правото да се променя всяка година Председателя на Съвета, е и добро, но носи и лоши страни. Струва му се обаче, че СЕМ може добре да върши работата си, ако избере за Председател човек, с когото може да се разговаря свободно и дори да го принуждава да се съобразява с общата позиция на Съвета. Затова, като намира всички направени досега предложения за правилни, **проф. Семов изключва себе си – прави си отвод – категорично**. Това, към което иска да призове Съвета, е “да не прави революции, без да е напълно наясно как те ще се получат”, а той и “младата колежка” (Райна Николова) да присъединят усилията си към СЕМ и всички заедно да “наложат на Райчо Райков известна промяна в неговото поведение”. Марко Семов намира, че Райчо Райков отговаря на едно от най-съществените условия – това, че с него може да се разговаря, а в случая, това

означава, че всички заедно могат да вземат решения, с които той да не е съгласен. Следователно, на Съвета е необходимо едно общо повишение на престижа на органа. Неговото предложение съвпада с предложението на Райна Николова – **категорично подкрепя и призовава Съвета да преизбере Райчо Райков**, с всички уговорки, които е направил. И друг път е казвал, че има неща, които категорично трябва да се променят в работата на Съвета, но в СЕМ има подготвени хора – Стефан Димитров е един от тях с огромен опит. Трябва да се обедини опита на всички и да се върви с една обща воля за промяна на цялата информационна атмосфера в България.

Райчо Райков изказа благодарност на проф. Марко Семов за оказаното му “доверие в аванс”. На първо място, съжالياва за това, че проф. Семов си е направил отвод, тъй като неговото предложение е било проф. Семов да бъде избран за Председател на СЕМ. В този ред на мисли обаче, се опасява, че на това заседание няма да бъде направен избор. Райчо Райков откровено заявява, че СЕМ по никакъв начин не се ръководи от Председателя; единственото, което реално прави Председателят в рамките на целия 9-членен състав, е да води заседанията и да ги подготвя. Той припомни думите на Стефан Димитров, казани на заседание на Съвета, а именно, че Председателят е един, но му трябва още осем гласа, за да има решение, или най-малкото, още четири. Г-н Райков не разбира защо Стефан Димитров, който е ръководил две телевизии, да не бъде натоварен с тази отговорност. И в двете телевизии той се е справял успешно. Райчо Райков предлага **Стефан Димитров**.Още нещо, ако СЕМ не раздели работата като начало – на девет, или поне, най-малкото – на седем, няма да тежи толкова на Председателя онова, за което е говорила Маргарита Пешева.

Стефан Димитров си направи отвод.

Тома Иванов направи предложение съвсем делово, този ден, ако не при първото заседание, то както позволява Законът, Съветът да проведе останалите заседания, но да избере Председател. Предложението е направено по две причини. Първо, много лош знак би бил, ако този ден Съветът не успее да избере Председател, тъй като ще бъде изтъкувано, че в СЕМ цари разделение на групи, каквото г-н Иванов не е забелязал да има. Второ, ако този ден Съветът не избере Председател, може да бъде упреknат, че очаква “диктовка отвън”. Това също би било много лошо за СЕМ. Затова г-н Иванов предлага да се прекратят разискванията и СЕМ да се съсредоточи върху регламента на гласуване – тайно или явно.

СЕМ гласува с девет гласа “за” явно гласуване на кандидатурите за Председател.

Тома Иванов напомни на членовете на Съвета регламента на процедурата, че в рамките на едно заседание всеки може да гласува само един път "за".

СЕМ премина към Процедурата на гласуване по реда на номиниране на членовете на СЕМ за Председател:

1. Мария Стефанова;

2. Тома Иванов;

3. Юлиана Тончева;

4. Райчо Райков.

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ – гласуване:

1. СЕМ гласува с три гласа “за” (Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Тома Иванов) и шест гласа “въздържал се” (останалите членове на СЕМ) кандидатурата на Мария Стефанова за Председател на СЕМ.
2. СЕМ гласува с два гласа “за” (Стефан Димитров, Юлиана Тончева) и седем гласа “въздържал се” (останалите членове на СЕМ) кандидатурата на Тома Иванов за Председател на СЕМ.
3. СЕМ гласува с един глас “за” (Райчо Райков) и осем гласа “въздържал се” (останалите членове на СЕМ) кандидатурата на Юлиана Тончева за Председател на СЕМ.
4. СЕМ гласува с два гласа “за” (Марко Семов, Райна Николова) и седем гласа “въздържал се” (останалите членове на СЕМ) кандидатурата на Райчо Райков за Председател на СЕМ.

В резултат на това гласуване на първото заседание не бе избран с квалифицирано мнозинство Председател на СЕМ.

СЕМ насрочи второ заседание за избор на Председател – на 02.02., т.г. от 12,30 часа.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Лилия Райчева

Маргарита Пешева

Мария Стефанова

Марко Семов

Райна Николова

Стефан Димитров

Тома Иванов

Юлиана Тончева

Райчо Райков

Председателст
ващ заседанието на
СЕМ